

2016 / 1. DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI

MUHASEBE DENETİMİ SORULARI

19 Mart 2016 Cumartesi – 09:00 Sınav Süresi: 1.5 saat

Soru 1: Muhasebe denetimine ilişkin aşağıdaki kavramları açıklayınız. (40 Puan)

- İç denetçi (10 puan)
- Denetim riski (10 puan)
- Denetim mizanı (10 puan)
- Denetim stratejisi (10 puan)

Cevap 1:

a. İç denetçi

İç denetçi iç kontrol sistemini gözden geçirerek örgütün amaçlarına ve hedeflerine ekonomik ve verimli bir şekilde ulaşip ulaşamayacağı konusunda iç kontrol sisteminin yeterli güveni verip vermediğini belirler. iç kontrol sisteminin kurulduğu gibi işleyip işlemediğinden, güvenilir mali tabloların zamanında hazırlanması, güvenilir bilgi sağlanması ve muhasebe bilgilerinin tam ve doğru olmasının sağlanması gibi görevleri yürütür.

b. Denetim riski

Mali tablolarda önemli hataların, yanlışlıkların bulunmasına rağmen denetçinin bunları fark etmeyerek olumlu rapor hazırlaması riskidir. Denetim riskini hazırlayan riskler şunlardır;

- 1-yapısal risk
- 2-kontrol riski
- 3-bulgu riski

c. Denetim mizanı

Denetim mizanı, denetlenen işletmenin muhasebe kayıtlarında yer alan hesapların ve bunların bakiyelerinin, denetçinin hesaplarda yaptığı düzeltme tutarlarının ve düzeltilmiş hesap bakiyelerinin yer aldığı çalışma kağıdıdır.

d. Denetim stratejisi

Bağımsız denetçi, yürüteceği bağımsız denetim için genel bağımsız denetim stratejisi oluşturmak zorundadır. Genel bağımsız denetim stratejisi, bağımsız denetimin kapsamını, zamanlamasını ve yönlendirilmesini düzenler ve daha ayrıntılı bağımsız denetim planının geliştirilmesine esas oluşturur. Genel bağımsız denetim stratejisinin oluşturulması şu hususları içerir:

- 1) Bağımsız denetim çalışmasının sınırlarını belirleyen finansal raporlama standartları, sektöre özgü ilave raporlama gereklilikleri ve işletmenin faaliyet bölümlerinin yerleşim yerleri gibi hususların ortaya konması.
- 2) Bağımsız denetimin zamanlaması ve kurulması gerekli iletişimin yapısını planlayabilmek için; işletme yönetimi ve yönetimden sorumlu kişilerle kurulacak muhtemel iletişimlere yönelik önemli tarihler ile ara dönem inceleme raporları ve yıllık bağımsız denetim raporları için öngörülen nihai süreler de dikkate alınarak, bağımsız denetim çalışmasının raporlamasına ilişkin hedeflerin saptanması.
- 3) Bağımsız denetim ekibinin çalışmalarının yoğunlaştırılacağı; uygun önemlilik seviyesinin ve önemli yanlışlık oluşma riski yüksek olan alanların ön tespiti ile işletmenin faaliyet birimleri ve hesap bakiyelerinin belirlenmesi, bağımsız denetçinin iç kontrolün etkinliğine ilişkin kanıt toplamak üzere planlama yapıp yapmayacağına değerlendirilmesi, son dönemde işletmeye özgü konularda, sektörde, finansal raporlamada ve ilgili diğer konularda meydana gelen önemli değişiklikler gibi önemli faktörlerin gözden geçirilmesi.

Soru 2: Bağımsız denetim ne demektir? Amaçları dikkate alındığında, bağımsız denetim nasıl sınıflandırılabilir? Bağımsız denetim türlerini ana hatlarıyla açıklayınız. (30 Puan)

Cevap 2: Serbest meslek sahibi olarak kendi adına çalışan veya bir denetim şirketinin ortağı olan kişiler tarafından işletmelerin mali tabloların GKGMİ ne uygunluk derecesini belirlemek amacıyla yapılan denetim çalışmasıdır.

SPK ya göre bağımsız denetim ise ortaklıkların ve yardımcı kuruluşların hesap ve işlemlerinin bağımsız denetleme kuruluşlarınca denetleme ilke esas ve standartlarına göre incelenmesi ve mali tabloların 2499 sayılı kanun çerçevesinde gerçeği yansıtıp yansıtmadığının tespiti ve rapora bağlanmasıdır.

SPK bağımsız denetim çalışmalarını denetimin konusuna göre SÜREKLİ DENETİM, SINIRLI DENETİM ve ÖZEL DENETİM olmak üzere üçe ayırır.

Sürekli denetim; SPK düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanması ve kamuya açıklanması zorunlu olan yıllık mali tabloların tümünün denetimidir ve her yıl yapılması zorunludur. Her dönemin sonunda yapılan ve bütün denetim tekniklerini kapsayan denetim türüdür.

Sınırlı Denetim; Ara mali tabloların denetimidir.

Özel denetim ise; SPK tebliğleri uyarınca özel denetim yaptırma zorunluluğu bulunan ortaklık ve yardımcı kuruluşların, kurla başvuruları üzerine verilen menkul kıymetlerin halka arzı iznine ortaklık genel kuruları veya yetkili organların birleşme, devir veya tasfiye kararlarına dayanak teşkil edecek mali tablolarının sermaye piyasası mevzuatı uyarınca bağımsız denetleme kuruluşu tarafından denetlenmesidir.

Soru 3: “Denetimin tamamlanması ancak belli bir süre dahilinde gerçekleşir”. Buna göre, denetimin tamamlanmasında izlenmesi gereken süreçleri maddeler halinde sıralayarak, her bir süreci kısa kısa açıklayınız. (30 Puan)

Cevap 3: Denetimin tamamlanmasında temel iki aşama, denetim çalışmasının tamamlanması ve sonuçların değerlendirilmesi aşamalarıdır. Denetçi birinci aşama olan denetim çalışmasının tamamlanmasında bilanço sonrası ortaya çıkma olasılığı olan durumlarla ilgili olarak ek maddi doğruluk testlerinin yapılmasına yönelik çalışmaları yapar. İkinci aşamada ise denetçi tüm denetim çalışması sonucunda topladığı kanıtlarda ulaştığı sonuçları değerlendirme, hazırladığı çalışma kâğıtlarının eksiklerini tamamlama gibi denetimin başarısıyla doğrudan etkili olacak çalışmaları yerine getirir ki bu aşama da sonuçların değerlendirilmesi olarak adlandırılmaktadır.

Denetçi, denetim çalışmasının tamamlanması aşamasını iki alt aşamaya ayırır. Bu aşamalarda kendi içlerinde şöyle bir akış izler;

A. Çalışmasının Tamamlanması

- 1) Şarta bağlı borçların ve zararların incelenmesi
- 2) Bilanço sonrası olayların gözden geçirilmesi
- 3) Müşteri işletmeden beyan mektubunun istenmesi

B. Sonuçların Değerlendirilmesi

- 1) Kanıtların yeterliliğinin değerlendirilmesi
- 2) Önemlilik düzeyinin ve denetim riskinin son defa ölçülmesi
- 3) İşletmeden hataların düzeltilmesini isteme
- 4) Çalışma kâğıtlarının gözden geçirilmesi
- 5) İşletme yönetimi ile görüşme